

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 12CoP/31/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1113244083
Dátum vydania rozhodnutia: 01. 08. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Katarína Katková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2014:1113244083.2

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, vo veci starostlivosti o maloletú T. U., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom O. X, XXXX F., B., V. A., t. č. u matky, štátnu občianku Slovenskej republiky, v konaní zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny F., dieťa rodičov - matky P. Q. U., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom O. X, XXXX F., B., V. A., t. č. bytom O. Q. XX, F., štátnej občianky Slovenskej republiky, právne zastúpenej JUDr. Danielou Bacíkovou, advokátkou, Advokátska kancelária so sídlom Q. XX, B. B. a otca D.. Q. U., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom O. X, XXXX F., B., V. A., štátneho občana Slovenskej republiky, právne zastúpeného JUDr. Andrejom Garom, advokátom, Advokátska kancelária JUDr. Andrej Gara so sídlom X. ul. č. X/B., T. B. C., B. B., B., IČO: 30 850 436, o návrhu otca na nariadenie návratu maloletého dieťaťa do krajiny obvyklého pobytu, na základe odvolania matky proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 32P/4/2014-790 zo dňa 14. 04. 2014 takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu, ktorým nariadil, aby matka P. Q. U., nar. XX. XX. XXXX navrátila maloletú T. U., nar. XX. XX. XXXX do miesta jej obvyklého pobytu v jurisdikcii príslušného súdu pre mesto F., V. A., v lehote 15 dní odo dňa právoplatnosti rozhodnutia (prvý výrok) a v prípade, že matka v súlade s výrokom podľa odseku 1/ rozhodnutia tak neurobí, je povinná odovzdať maloletú po uplynutí uvedenej lehoty otcovi D.. Q. U., nar. XX. XX. XXXX, ktorý je oprávnený maloletú prevziať a zabezpečiť návrat maloletej do miesta jej obvyklého pobytu v jurisdikcii príslušného súdu pre mesto F., V. A. (druhý výrok) a s nimi súvisiaci výrok o trovách prvostupňového konania (štvrtý výrok), p o t v r d z u j e .

Výrok uznesenia okresného súdu, ktorým bola uložená otcovi povinnosť v prípade návratu maloletej do V. A. až do rozhodnutia súdu V. A. príslušného pre mesto F.: opustiť manželský domov a umožniť matke a maloletej tento dom užívať, uhrádzať všetky výdavky na bývanie v manželskom domove, poskytnúť matke súčinnosť pri vybavovaní povolenia na pobyt (tretí výrok), z r u š u j e .

Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

Odvolaním napadnutým uznesením Okresný súd Banská Bystrica (ďalej len „okresný súd“, resp. „prvostupňový súd“) nariadil, aby matka P. Q. U., nar. XX. XX. XXXX (ďalej len „matka“) navrátila maloletú T. U., nar. XX. XX. XXXX (ďalej aj „maloletá“) do miesta jej obvyklého pobytu v jurisdikcii príslušného súdu pre mesto F., V. A., v lehote 15 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozhodnutia (prvý výrok); v prípade, že matka v súlade s výrokom podľa odseku 1. rozhodnutia tak neurobí, je povinná odovzdať maloletú po uplynutí uvedenej lehoty otcovi D.. Q. U., nar. XX. XX. XXXX (ďalej len „otec“), ktorý je oprávnený maloletú prevziať a zabezpečiť návrat maloletej do miesta jej obvyklého pobytu v jurisdikcii príslušného súdu pre mesto F., V. A. (druhý výrok). Zároveň uložil otcovi povinnosť v prípade návratu maloletej do V. A. až do rozhodnutia súdu V. A. príslušného pre mesto F.: opustiť manželský domov a umožniť matke a maloletej tento dom užívať, uhrádzať všetky výdavky na bývanie v manželskom domove, poskytnúť matke súčinnosť pri vybavovaní povolenia na pobyt (tretí výrok). O náhrade trov

prvostupňového konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania (štvrtý výrok).

Z odôvodnenia uznesenia okresného súdu vyplýva, že návrhom zo dňa 23. 12. 2013 požiadal otec o nariadenie návratu maloletej do krajiny obvyklého pobytu V. A. (ďalej len „V.“). Okresný súd mal preukázané, že maloletá na základe dohody rodičov od marca 2012 až do jej premiestnenia na územie Slovenskej republiky dňa 19. 11. 2013 nepretržite (okrem krátkodobých pobytov na území Slovenskej republiky za účelom návštevy rodiny) žila a zdržiavala sa vo V., kde sa primerane svojmu veku stotožnila so spôsobom života, prispôsobila sa predškolskému systému, nadobudla detské priateľstvá, navštevovala najprv súkromnú materskú škôlku a od augusta 2013 povinne štátnu materskú škôlku, ktorej návšteva bola povinná. Vychádzajúc zo správy materskej škôlky maloletá sa v detskom kolektíve adaptovala, nadobudla priateľstvá, aktívne ovláda Z. jazyk, v ktorom s rovesníkmi a učiteľkami bezproblémovo komunikovala. Maloletá je vo V. nadštandardne zdravotne poistená a má svojho praktického lekára, ktorého navštevovala. Rodičia spolu s ňou vo V. bývali v byte, v ktorom má samostatnú izbu a ktorý v súčasnosti užíva otec, teda prostredie je pre ňu známe. Rodičia poberali vo V. rodinné prídavky, a tak maloletá bola zaradená aj do sociálneho systému. Vo V. aktívne s obidvomi rodičmi alebo samostatne trávila voľný čas návštevami múzeí, hradov, fariem, zoologických záhrad, ihrísk, parkov, knižnice, plavárne, venovala sa turistike. I naďalej má vo V. platný preukaz do múzeí, knižnice, plavárne, prostredie v obci F. a blízkeho okolia pozná. Spolu s otcom má naďalej platné povolenie na pobyt vo V. do roku XXXX.

Okresný súd zistil silný stupeň miery začlenenia maloletej vo V., pričom skutočnosť, že je štátnou občiankou Slovenskej republiky spolu s rodičmi, nezakladá jej obvyklý pobyt na území Slovenskej republiky, pričom okresný súd dospel k záveru, že obvyklým pobytom maloletej je V.. K zmene obvyklého pobytu maloletej došlo na základe rozhodnutia matky, ktorá mala súhlas otca na premiestnenie maloletej na územie SR len na dobu 2 týždňov, t. j. od 19. 11. 2013 do 02. 12. 2013 s tým, že po uplynutí tohto obdobia matka s maloletou sa do miesta obvyklého pobytu nevrátila, naďalej sa zdržiava na území Slovenskej republiky. Otec, ktorý spolu s matkou vykonávali svoje opatrovnicke práva voči maloletej, uskutočnil právne kroky ohľadne návratu maloletej.

Podľa okresného súdu vo veci maloletej došlo k medzinárodnému únosu, a teda v zmysle Haagskeho dohovoru je povinnosť dieťa vrátiť. Súd po vykonanom dokazovaní zistil, že 1/ návrat maloletej do krajiny obvyklého pobytu sa má uskutočniť po 5-tich mesiacoch, 2/ maloletá sa navracia do krajiny obvyklého pobytu V., ktorá je krajinou s vyspelým sociálnym, zdravotným systémom a demokratickými zásadami, princípmi, 3/ bude mať možnosť opätovne sa vrátiť do domácnosti, v ktorej žila, má svoju detskú izbu, hračky, veci osobnej potreby, 4/ opakovane sa začlení do kolektívu v predškolskom zariadení, na ktoré doposiaľ spomína, opätovne bude mať umožnené vykonávať obľúbené aktivity, ktoré vo veľkom rozsahu mala rodičmi zabezpečené, 5/ bude mať naďalej zabezpečenú zdravotnú starostlivosť prostredníctvom praktického lekára, ktorý je jej známy, 6/ navráti sa k otcovi, ktorý sa podľa vlastného vyjadrenia chce s ňou stretávať, v čom jej doposiaľ bolo bránené, 7/ návrat do krajiny obvyklého pobytu je v jej najlepšom záujme, pretože umožní V. súdom, ktoré majú právomoc meritórne vo veci maloletej rozhodnúť o podaných návrhoch zo strany rodičov, čím sa jej poskytne právna istota a predíde sa ku ďalším konfliktným situáciám, ktorými nesporne trpí, pričom bude mať zabezpečený pocit istoty, bezpečia, stability, ktoré sú vzhľadom na jej vek potrebné. Okresný súd poukázal na to, že správaním obidvoch rodičov došlo k viacerým porušeniam práv maloletej, pretože ich osobné spory spôsobili situáciu, že dochádza k jej neoprávnenému zadržaniu na území Slovenskej republiky a žiaden z rodičov nedokázal v priebehu súdneho konania konať v jej prospech. V ich prípade ide o skôr partnerské ako rodičovské spory. Svojvoľným konaním matky nemožno poprieť práva maloletej na starostlivosť od oboch rodičov. Súčasné zadržanie maloletej na území Slovenskej republiky nie je rozhodnutím maloletého dieťaťa ale rozhodnutím matky. Okresný súd zdôraznil, že matka má X. vzdelanie, a teda sa od nej očakáva, že sa nedopustí protiprávneho konania spojeného s neoprávneným zadržaním maloletej. Maloletá, ktorá je vo veku X. rokov, síce pred kolíznym opatrovníkom prejavila svoj záujem zotrvať na území Slovenskej republiky, avšak zo znaleckého posudku vyplýva, že u maloletej bol zistený rozptýl kognitívnych schopností svedčiacich pre vyššiu úroveň premorbidného (geneticky podmieneného) intelektu ako je reálne dosahovaný výkon - znížená je úroveň orientácie sa v sociálnych situáciách. V súvislosti s jej schopnosťou reálne prejavovať svoju vôľu bolo konštatované, že maloletá je citlivá a vnímavé dieťa, vie, ako má odpovedať tak, ako to od nej chceli počuť. Je pre ňu ťažké rozhodnúť sa sama za seba o tom, s kým chce byť viac a s kým chce byť menej. I v rámci trestného konania

vedeného na podnet matky pre zločin sexuálneho zneužívania maloletej otcom bolo dňa 20. 01. 2014 vykonané psychologické vyšetrenie maloletej, z ktorého vyplýva, že je veľmi sugestívna a pri alternatívne položenej otázke volí prvú možnosť.

Okresný súd prihladnuc na uvedené odborné stanoviská, vek a rozumovú vyspelosť maloletej, nezohľadnil názor maloletej.

Vyjadrenia matky ohľadom agresívneho správania otca voči nej (ktorého označila za emocionálne nepredvídateľného, výbušného, voči svojmu okoliu deštruktívneho) boli podľa okresného súdu len na úrovni jej tvrdení, a tak matka neuniesla dôkazné bremeno.

Okresný súd nariadil návrat maloletej do krajiny jej obvyklého pobytu podľa čl. 12 Haagskeho dohovoru, pretože nemal preukázanú existenciu žiadneho dôvodu pre nenavrátanie maloletej podľa čl. 13 písm. b, čl. 20 Haagskeho dohovoru.

Okresný súd nepovažoval za dostatočné zabezpečenie maloletej po jej návrate na územie V. len tým, že maloletá sa vráti do svojho pôvodného domu, bytu, prostredia, režimu, a preto uložil otcovi tretím výrokom rozhodnutia povinnosti, ktoré pokladal za primerané, reálne, spôsobilé a dostatočné vo vzťahu k otcovi vzhľadom na jeho príjem s prihliadnutím na zrušené povolenie na pobyt matky vo V. na základe jej žiadosti. Podľa okresného súdu matka nepreukázala žiadnu skutočnosť, ktorá by jej bránila zdržiavať sa na území V., a to berúc do úvahy i trestné konanie vedené na území V. voči nej v súvislosti s neoprávneným premiestnením maloletej.

Okresný súd nevyhovel žiadosti matky (vrátane kolízneho opatrovníka maloletej) o doplnenie znaleckého dokazovania psychologickým alebo psychiatrickým vyšetrením maloletej, resp. výsluchom príslušníkov OO PZ, ktorí boli prítomní na zásahu dňa 25. 01. 2014, ani vykonaním audiovizuálneho záznamu zo zásahu polície zo dňa 01. 04. 2014 s poukazom na to, že matka ani kolízny opatrovník neodôvodnili nariadenie znaleckého dokazovania, pričom príslušníkom OO PZ neprináleží hodnotiť dopad konania otca na maloletú, pretože v tomto smere nedisponujú takými odbornými vedomosťami ako klinický psychológovia, ktorí už vo veci podali správy zo psychologického vyšetrenia maloletej, a ktorými sa okresný súd pri odôvodnení rozhodnutia zaoberal.

O náhrade trov konania okresný súd rozhodol podľa ustanovenia § 150 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O. s. p.“).

Proti uzneseniu okresného súdu podala v zákonnej lehote matka maloletej odvolanie. Navrhla zmeniť uznesenie okresného súdu podľa ustanovenia § 220 O.s.p. tak, aby odvolací súd návrat dieťaťa do krajiny obvyklého pobytu nenariadil, resp. podľa ustanovenia § 221 ods. 1 O. s. p. zrušil rozhodnutie a vrátil vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie a prizval do konania prokurátora podľa § 35 ods. 2 písm. d) O. s. p., aby dohliadal nad zákonnosťou konania vzhľadom na podozrenie z domáceho násillia medzi účastníkmi.

Matka v odvolaní uviedla, že v priebehu konania sa snažila preukázať, že bola zo strany otca obeťou domáceho násillia. Do súdneho spisu boli predložené fotografie zničeného obrazu ako aj jej modrín zo dňa 23. 10. 2012, teda dávno pred začatím súdneho konania. Nikdy nepodala trestné oznámenie vo V., pretože mala obavu z otca, ostych zo situácie. Silná citová väzba maloletej na ňu bola v konaní nesporne preukázaná. Návrat dieťaťa bez možnosti jej návratu by dieťa vystavil fyzickej alebo duševnej ujme, alebo by ju inak privedol do neznesiteľnej situácie.

Ďalej namietala, že tretí výrok uznesenia okresného súdu nevychádzal z návrhu na začatie konania, záruky boli okresným súdom sformulované bez toho, aby ktorýkoľvek z účastníkov takéto záruky navrhoval. Účastníci nepodali návrh na vylúčenie jedného z manželov z užívania spoločnej nehnuteľnosti podľa ustanovenia § 146 ods. 2 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“), čo je striktné sporovým konaním, pri uložení povinnosti otcovi v rozhodnutí absentuje uvedenie zákonného ustanovenia, na základe má opustiť spoločnú domácnosť. Podľa nej bol porušený zákon tým, že zákonná sudkyňa rozhodla vo veciach užívania vecí patriacej do BSM, hoci podľa rozvrhu práce okresného súdu nemôže rozhodovať vo veciach, ktoré sa zapisujú do súdneho registra „C“. Podľa článku 8 Haagskeho dohovoru

konanie o návrat môže začať na základe žiadosti a teda aj rozsah a predmet konania sa viaže na aktivitu jedného z rodičov, preto súd nie je oprávnený disponovať s predmetom konania a prisúdiť navrhovateľovi viac, resp. niečo iné ako požaduje v návrhu. Výnimky podľa ustanovenia § 153 ods. 2 O. s. p. na konanie podľa Haagskeho dohovoru nemožno aplikovať. To, že konanie o návrate dieťaťa je sporovým konaním vyplýva i z judikatúry Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ktorý svoje rozhodnutia o náhrade trov konania v zmysle zásady úspechu vo veci nepriznal viackrát len preto, že trovy neboli uplatnené (napr. uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/81/2013 zo dňa 03. 04. 2013, sp. zn. 2Cdo/163/2012 zo dňa 25. 07. 2012). Otec nikdy nesformuloval reálne záruky tak, ako si to vyžaduje súdna prax v návratových konaniach. Záruky sú obligatórne vyžadované v návratových konaniach v zmysle článku 11 ods. 4 NARIADENIA RADY (ES) č. 2201/2003 z 27. novembra 2003 o súdnej právomoci a uznávaní a výkone v manželských veciach a vo veciach rodičovských práv a povinností, ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1347/2000 (ďalej len „Nariadenie Brusel IIbis“).

Nariadenia Brusel IIbis i v konaniach podľa Haagskeho dohovoru. Ďalej poukázala na to, že náklady na život vo V. sú vyššie ako na území Slovenskej republiky. Nikdy nebola zamestnaná. Jej vzdelanie a jazykové schopnosti jej neumožňujú, aby sa zamestnala adekvátne svojmu vzdelaniu. X. služby vo V. sú nepomerne drahšie ako na Slovensku. Otec zarába vo V. 10 000,- €, preto jeho motivácia súdiť sa vo V. je zrejماً. Nebude mať žiadnu možnosť brániť sa prostredníctvom advokáta vo V.. Nesúhlasí ani s predajom bytu v B., ktorý je zaťažený úverom a v dôsledku neplatenia úveru bude zrejماً v blízkej dobe predmetom exekúcie. Tieto skutočnosti okresný súd pri svojom rozhodovaní vôbec nebral do úvahy, pričom ani nekontaktoval V. orgán, ktorý by podal správu o vhodnosti podmienok pre návrat dieťaťa vo vzťahu k domácnosti, v ktorej má byť umiestnené (uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4MCdo/9/2011 zo dňa 27. 07. 2011). Súd je povinný v návratovom konaní komplexne zistiť všetky okolnosti súvisiace s návratom dieťaťa a to aj vzhľadom na to, že otec pracuje vo V. do neskorých večerných hodín a v prípade, že by sa ona do V. nevrátila, nie je zrejماً kto a ako sa o dieťa bude starať, kým otec príde večer z práce domov. Povinnosť uložená otcovi (poskytnúť jej súčinnosť pri získaní povolenia na pobyt vo V.) nereflktuje spoločenskú realitu a ani skutočné správanie otca. Nevie si predstaviť, že by jej V. orgány udelili povolenie na pobyt, keď nemá ani pracovné povolenie ani zdravotné poistenie a voči nej je vedené trestné konanie. Okresný súd sa vo svojich zárukách nijakým spôsobom nevyšporiadal s tým, že je voči nej vedené na podklade trestného oznámenia otca vo V. trestné konanie. Súdom sformulované záruky sú časove vymedzené ukončením súdneho konania vo V., ktorého predmet nebol špecifikovaný, či má ísť o konanie, ktorý bol začatý na základe jej návrhu alebo otca. Nakoľko neboli prijaté primerané opatrenia zaručujúce pre prípad návratu maloletej, je to dôvodom pre nenariadenie návratu dieťaťa do miesta obvyklého pobytu. Ďalej poukázala na rozhodnutia všeobecných súdov SR. Okresný súd podľa nej mal postupovať tak, že mal požadovať od otca späťvzatie trestného oznámenia voči nej za únos vo V., preukázanie financovania maloletej a matky vo V. so zabezpečením vhodného bývania mimo bydliska otca, pričom mal ustáliť, že v danom prípade sú splnené podmienky v článku 13 písm. b) Haagskeho dohovoru, keďže existuje vážne nebezpečenstvo, že by návrat priviedol maloletú do neznesiteľnej situácie. V konaní záruky zo strany otca neboli vôbec ponúknuté, záruky svojvoľne sformuloval okresný súd, s otcom nikdy neboli konzultované a odsúhlasené, a teda nebola zisťovaná reálna vôľa otca ich plniť. Súd nevykonal aktívny dopyt na V. strednom orgáne o následkoch príchodu matky do V.. Návrat neodporúčali ani psychológovia (F., F., F. P.). Proti návratu dieťaťa sa postavil aj kolízny opatrovník. Okresný súd nerešpektoval zistený názor dieťaťa, pričom nepovažoval za dôležité zistiť opakovane prezentovaný názor dieťaťa priamo výsluchom maloletého dieťaťa. Ak mal okresný súd pochybnosť o názore dieťaťa zisteného cestou kolízneho opatrovníka, mal uskutočniť jeho opätovný výsluch a tým, že tak neurobil, odňal účastníkovi konania možnosť konať pred súdom (uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Cdo/234/2012 z 28. 11. 2012). Výsluch maloletej v konaní bol potrebný i vzhľadom na to, že zo znaleckého posudku č. 2/2014 vyplýva, že maloletá otca nevníma ako človeka, ktorý by k nej vysielal pozitívne city a vzťahy k otcovi má dieťa konfliktovo zaťažené. Podľa navrhovateľky mal okresný súd vykonať znalecké dokazovanie znalcom z odboru psychológie detí ale aj psychológie dospelých za účelom preskúmania vzťahu maloletej k obom rodičom, preskúmania následkov jej prípadného návratu do V., za účelom potvrdenia alebo vylúčenia existencie vážneho nebezpečenstva, či návrat by dieťa vystavil fyzickej alebo duševnej ujme, alebo ho inak priviedol do neznesiteľnej situácie. Zároveň okresný súd odmietol vykonať dôkaz výsluchom príslušníkov PZ SR, ktorí boli na zásahu dňa 25. 01. 2014, a tak nedostatočne zistil skutkový stav.

Právny zástupca otca vo vyjadrení k odvolaniu navrhol rozhodnutie okresného súdu ako vecne správne potvrdiť s poukazom na to, že matka žiadnym spôsobom nepreukázala v súdnom konaní existenciu vážneho nebezpečenstva, že návratom by bolo maloleté dieťa vystavené fyzickej alebo duševnej ujme, alebo by bolo inak privedené do neznesiteľnej situácie. Matkine vyfabulované tvrdenia o násilníckom správaní otca neboli v konaní nijako preukázané. Ide len o účelové a vykonštruované obvinenia na stranu otca. Z vyjadrení psychológov, ktoré boli urobené na „objednávku matky“ sú nedôveryhodné a teda žiadnym spôsobom nepreukazujú ňou uvádzané tvrdenia, len dokresľujú obraz matky manipulujúcej maloletú s úmyslom zabrániť jej návratu do krajiny obvyklého pobytu, a teda „zhojeniu“ protiprávneho konania matky. Matka v odvolaní správne konštatuje, že sa snažila preukázať, že bola obeťou domáceho násillia, avšak táto jej snaha bola len účelovým konaním, ktoré okresný súd správne vyhodnotil, nakoľko jej fabulácia a vykonštruované tvrdenia nepreukázala. V súdnom konaní nebolo matkou tvrdené násilnícke správanie otca preukázané, a preto sa okresný súd správne vysporiadal s tvrdeniami matky. To, že v konaní bola podľa matky preukázaná silná väzba maloletého dieťaťa na matku, je vo vzťahu k meritu irelevantné, keďže takáto okolnosť sa v tomto konaní nerieši, a navyše bolo preukázané aj silné naviazanie maloletej na otca. Uvažovanie matky o tom, že okresný súd si bol zrejme vedomý vážnosti situácie v ich rodine, keď v napádanom rozhodnutí obsiahol aj tretí výrok, vyznieva absurdne. Matka v odvolaní nesprávne aplikovala ustanovenie § 146 ods. 2 OZ. Poukázal na to, že konanie o návrat maloletého dieťaťa do krajiny obvyklého pobytu je možné začať len na návrh, avšak ide o konanie vo veciach starostlivosti súdu o maloletých, ktoré má s ohľadom na Haagsky dohovor špecifické znaky odlišné od „bežného konania“ vo veciach starostlivosti o maloletých, preto súd môže rozhodnúť nad rámec návrhu. Ak súd v rámci rozhodnutia o tzv. zárukách prekročil návrh otca, nie je to možné považovať za nesprávny postup a rozhodnutie. Záruky formulované súdom boli aj na prospech matky, nakoľko nimi bolo sledované, aby v záujme maloletej mohla v krajine jej obvyklého pobytu žiť aj matka. Skutočnosť, že sa vedie trestné konanie proti matke, tieto argumenty neobstoja. V súdnom konaní niet dôvodu, aby sa súd zaoberal otázkou výživy matky zo strany otca, keďže o výživnom medzi manželmi je návrhové konanie, a súd v konaní o nariadení návratu maloletého dieťaťa do krajiny obvyklého pobytu nie je oprávnený riešiť tieto otázky. Argumenty matky o vysokých životných nákladoch ako aj nákladoch na súdne konania vo V. sú nepodstatné pre meritum veci a navyše súdne konanie vo V. bolo začaté na podnet matky. Ohľadne dopytovania orgánov vo V. uviedol, že takýto postup zo strany okresného súdu nebol potrebný, nakoľko v rámci dokazovania sa súd oboznámil s vyjadreniami všeobecnej lekárky maloletej, materskej školy, rodinného známeho pôsobiacich na území V., konalo sa aj v spolupráci s Centrom pre medzinárodnoprávnu ochranu detí a mládeže (ďalej len „Centrum“). Aj keď si matka dala zrušiť sama povolenie na pobyt na území V., otec je ochotný poskytnúť potrebnú súčinnosť k jej opätovnému získaniu. Nie je pravdou, že by okresný súd neakceptoval názor maloletého dieťaťa, pričom sa s ním vysporiadal podľa veku a rozumovej vyspelosti maloletej. Okresný súd vyjadrenie kolízneho opatrovníka vyhodnotil správne, nakoľko z posudkov a vyjadrení vyplýva zaujatosť, pretože boli urobené na „objednávku“ matky a ich obsah je zámerne postavený na jej prospech, a teda je účelový. To, že okresný súd nevykonal dôkaz navrhovaný matkou a nenariadil navrhované znalecké dokazovanie, považoval za správne, keďže matka sa vyjadrila, že ním chce preukazovať vzťah maloletej k rodičom. Matka neuniesla dôkazné bremeno k jej tvrdeniu o existencii vážneho nebezpečenstva spočívajúceho v tom, že návrat by maloletú vystavil fyzickej alebo duševnej ujme, alebo ju inak priviedol do neznesiteľnej situácie, preto okresný súd za preukázania skutočností, že obvyklým pobytom maloletej je V., ako aj toho, že maloletá bola matkou neoprávnene zadržovaná na území Slovenskej republiky a otec vykonával rodičovské práva a povinnosti a s neoprávneným zadržovaním sa nezmieril, rozhodol správne. Maloletá bola v konaní zastúpená kolíznym opatrovníkom, pričom v odôvodnení okresný súd sa k otázke prejavu názoru maloletej vyjadril, a teda sa s ním dostatočne vysporiadal s ohľadom na jej vek a rozumovú vyspelosť. Uviedol, že maloletá je niekoľko mesiacov negatívne ovplyvňovaná matkou, ktorá navyše bráni otcovi v styku s maloletou, zámerne maloletou manipuluje, čo bolo v konaní aj preukázané.

Otec vo vyjadrení k odvolaniu matky uviedol, že maloletá má vytvorený silný citový vzťah aj k nemu, vo V. má vytvorené väzby na ľudí vo svojom okolí, navštevuje materskú školu, priateľov, má svoju izbu v byte, obľúbené ihriská a miesta. Matka nikdy nebola obeťou domáceho násillia ako sa snažila preukázať v konaní. Dôkaz ktorý mala v r. 2012 vyhotoviť ohľadne modrín je vyfabulovaný. Poukázal na začaté trestné konanie voči matke a jej matke z týrania blízkej osoby a zverenej osoby z dôvodu ponižovania maloletej, zaobchádzania pohrdavým spôsobom, zastrášovania, vyhrážania, vyvolávania pocitov viny a strachu pri prejave vlastného názoru. Psychologické posudky, ktoré matka predložila, boli vyhotovené po neoprávnenom premiestnení maloletej po tom, ako matka neustále bránila maloletej v

styku s otcom. Pokiaľ došlo k násiliu, bolo to práve zo strany matky voči maloletej. Je aj v jeho záujme, aby opustil spoločnú domácnosť až do momentu, kým sa neupraví práva a povinnosti voči maloletej, aby predišiel ďalším krivým obvineniam zo strany matky. Matka tendenčne uvádza, že nebude schopná si nájsť adekvátnu prácu. Je zarážajúce, že matka požaduje od V. orgánov správu o vhodnosti bytových podmienok, kde sa maloletá dcéra má vrátiť, ktoré matka veľmi dobre pozná a sama ho s otcom vyberala. Nie sú pravdivé tvrdenia matky, že do neskorých večerných hodín otec pracuje, pretože to neumožňuje ani interná smernica spoločnosti Q. a táto skutočnosť nevyplýva ani z rozpisu jeho pracovných hodín za obdobie od augusta r. 2013 do novembra 2013. Zistil, že matka si našla prácu v X., pričom maloletá dcéra zostala pravdepodobne v F., teda starostlivosť a výchovu maloletej vykonávajú jej rodičia, napriek jeho nesúhlasu. Za obdobie 6 mesiacov matka umožnila osobný kontakt maloletej s otcom len počas 46 hodín. Keď bol otec na Slovensku, maloletú viackrát matka previezla na neznáme miesto, aby maloletá nemala možnosť byť s ním. Práve takéto konanie matky je v rozpore so záujmami maloletej a preukazuje aktívne a cieľené porušovanie rodičovských práv otca. Podľa neho matke nebráni nič získať povolenie na pobyt vo V.. Zároveň samotná matka uviedla, že nemala žiadne problémy pri príchode do V. v januári r. 2014. Ak matka dá garancie, že maloletú dcéru opätovne neoprávnené nepremiestni z krajiny obvyklého pobytu, „stiahne“ trestné oznámenie voči nej. Svojím konaním matka neustále zabraňuje otcovi vo výkone rodičovských práv a na druhej strane požaduje stiahnutie trestného oznámenia. Je zarážajúce, že matka navrhuje preskúmanie vzťahu maloletej k obom rodičom, pričom 6 mesiacov aktívne a deštruktívne pôsobí na vzťah maloletej a otca.

Kolízny opatrovník sa k odvolaniu matky nevyjadril.

Krajský súd, ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O. s. p.) vec preskúmal v medziach daných ust. § 212 ods. 1, 2 písm. a) O. s. p., bez nariadenia pojednávania podľa ust. § 214 ods. 2 O. s. p. a odvolaním napadnuté uznesenie okresného súdu v prvom, druhom a štvrtom výroku ako vecne správne potvrdil, pričom tretí výrok uznesenia, ktorým súd uložil otcovi povinnosti podľa ust. § 220 ods. 1 písm. i) O. s. p. zrušil.

Podľa článku 12 Haagskeho dohovoru, ak bolo dieťa neoprávnené premiestnené alebo zadržané podľa článku 3 a v deň začatia konania pred justičným alebo správnym orgánom zmluvného štátu, v ktorom sa dieťa nachádza, neuplynula odo dňa neoprávneného premiestnenia alebo zadržania lehota jedného roka, nariadi príslušný orgán okamžitý návrat dieťaťa.

Justičný alebo správny orgán nariadi návrat dieťaťa, aj keď sa konanie začalo po uplynutí lehoty jedného roka uvedenej v predchádzajúcom odseku, okrem prípadu, že sa preukáže, že dieťa sa už zžilo s novým prostredím.

Ak justičný alebo správny orgán dožiadaného štátu má dôvod domnievať sa, že dieťa bolo premiestnené na územie iného štátu, môže zastaviť konanie alebo zamietnuť žiadosť o návrat dieťaťa.

Podľa článku 20 Haagskeho dohovoru návrat dieťaťa podľa článku 12 možno odmietnuť, ak by to nepripúšťali základné princípy ochrany ľudských práv a základných slobôd dožiadaného štátu.

Označenie medzinárodné únosy detí je všeobecne používané pre prípady neoprávneného premiestnenia alebo zadržania dieťaťa jedným z rodičov, ktorý premiestni dieťa zo štátu jeho obvyklého pobytu do iného štátu alebo ho v tomto inom štáte zadržiava, čím zároveň porušuje opatrovnícke právo druhého rodiča alebo inej osoby. Medzinárodnými únosmi dochádza k deštrukcii najintímnejšieho vzťahu človeka - vzťahu rodiča a dieťaťa v dôsledku protiprávneho konania únoscu.

V zmysle preambuly Haagskeho dohovoru z roku 1980 možno vidieť v kontexte medzinárodného únosu detí dva základné prvky: 1/ prvok nezákonnosti, ktorý sa prejavuje porušením práv druhého rodiča vrátane práva dieťaťa, 2/ medzinárodný prvok, ktorým rozumieme únos dieťaťa do krajiny mimo krajiny obvyklého pobytu.

Hlavným cieľom Haagskeho dohovoru je zabezpečiť čo najrýchlejší návrat dieťaťa do krajiny jeho obvyklého pobytu vychádzajúc zo základnej zásady rozhodovania vo veciach týkajúcich sa detí, a to najlepšieho záujmu dieťaťa.

Únoscom dieťaťa môže byť matka alebo otec, opatrovník alebo blízky rodinný príslušník, avšak najčastejšie dochádza k únosom detí zo strany jedného z rodičov, ktorý sa snaží o výkon výhradnej starostlivosti a „kontrolu“ nad svojím dieťaťom v krajine, ktorá nie je krajinou obvyklého pobytu maloletého dieťaťa.

Haagsky dohovor vymedzuje pojem „medzinárodný únos dieťaťa“ v článku 3, pričom ho charakterizuje ako neoprávnené premiestnenie alebo zadržanie dieťaťa, ak: a) je porušením opatrovníckeho práva, ktoré nadobudla osoba, inštitúcia alebo iná právnická osoba buď spoločne alebo samostatne podľa právneho poriadku štátu, na ktorého území malo dieťa svoj obvyklý pobyt bezprostredne pred premiestnením alebo zadržaním, b) v čase jeho premiestnenia alebo zadržania sa toto právo aj skutočne vykonávalo buď spoločne, alebo samostatne, alebo by sa takto vykonávalo, ak by nedošlo k premiestneniu či zadržaniu.

Podľa uvedeného článku Haagskeho dohovoru opatrovnícke právo možno nadobudnúť najmä priamo zo zákona alebo na základe rozhodnutia súdu alebo správneho orgánu, alebo na základe dohody platnej podľa právneho poriadku štátu. Na účely Haagskeho dohovoru pod anglickým termínom „rights of custody“ rozumieme opatrovnícke právo, ktoré zahŕňa právo starostlivosti o maloleté dieťa, najmä právo určiť miesto pobytu dieťaťa (článok 5 Haagskeho dohovoru).

Medzinárodný únos dieťaťa je vždy protiprávnym konaním, pričom so všetkými dôsledkami predstavuje extrémny zásah do základných práv dieťaťa a práv osôb s právom starostlivosti a styku s dieťaťom.

Haagsky dohovor ukladá zmluvnému štátu, na územie ktorého bolo dieťa neoprávnené premiestnené alebo na ktorého území je neoprávnené zadržované, povinnosť zdržať sa konania o opatrovníckych právach k takémuto dieťaťu (čl. 16 Haagskeho dohovoru) a na základe žiadosti o návrat okamžite vrátiť neoprávnené premiestnené dieťa do štátu jeho obvyklého pobytu (článok 12 Haagskeho dohovoru).

Výnimky z povinnosti nariadiť návrat sú v Haagskom dohovore formulované taxatívnym spôsobom a je potrebné ich vykladať reštriktívne.

Dôvody nenariadenia návratu do štátu jeho obvyklého pobytu sú: 1/ po uplynutí 1 roka za podmienky, že sa dieťa zžilo s novým prostredím (čl. 12);

2/ navrhovateľ v skutočnosti nevykonával právo starostlivosti o dieťa alebo, že neskôr súhlasil s jeho premiestnením (čl. 13 písm.a);

3/ hrozí vážne nebezpečenstvo, že by návrat vystavil dieťa fyzickej alebo duševnej ujme alebo ho inak dostal do neznesiteľnej situácie (čl. 13 písm.b);

4/ ak dieťa nesúhlasí s návratom a s ohľadom na jeho vek a rozumovú vyspelosť treba zohľadniť jeho názor (čl. 13);

5/ ak to nepripúšťajú základné princípy ochrany ľudských práv a základných slobôd dožiadaného štátu (čl. 20).

Haagsky dohovor nie je možné aplikovať, ak dieťa dosiahne vek 16 rokov.

Konanie o návrat nie je meritórnym rozhodnutím o opatrovníckom práve, nakoľko právomoc rozhodnúť meritórne vo veci úpravy rodičovských práv a povinností má súd štátu, kde malo dieťa obvyklý

pobyt pred únosom, a preto „únosový súd“ nevykonáva dokazovanie v zmysle meritórneho konania o opatrovníckom práve.

Návrat dieťaťa do členského štátu jeho obvyklého pobytu neznamená nevyhnutne jeho návrat k opustenému rodičovi a jeho oddelenie od rodiča „únoscu“, keďže o týchto odlišných otázkach musí vždy rozhodnúť príslušný súd, do právomoci ktorého rozhodovanie o týchto otázkach prináleží, pričom zohľadní všetky emociálne, psychologické a materiálne aspekty situácie s prihliadnutím na najlepší záujem dieťaťa.

Odvolačný súd z obsahu spisu mal preukázať, že maloleté dieťa, ktoré je vo veku X. rokov, bezprostredne pred jeho premiestnením na územie Slovenskej republiky malo obvyklý pobyt vo V., pričom žilo v spoločnej domácnosti s rodičmi, ktorí spoločne zabezpečovali jeho výchovu a starostlivosť, a teda obaja rodičia riadne vykonávali svoje opatrovnícke právo k nemu, preto matka bez súhlasu otca nemohla rozhodnúť o zmene miesta pobytu maloletého dieťaťa.

Odvolačný súd (zhodne s názorom okresného súdu) konštatuje, že došlo k neoprávnenému premiestneniu maloletého dieťaťa matkou v zmysle Haagskeho dohovoru, keďže otec nedal matke súhlas s vysťahovaním sa maloletého dieťaťa na územie Slovenskej republiky a po jeho odchode podnikol aj príslušné právne kroky k zabezpečeniu návratu maloletého dieťaťa. Odvolačný súd považuje konanie matky, ktorá bez súhlasu otca premiestnila maloleté dieťa z územia, na ktorom malo dieťa svoj obvyklý pobyt, za nezákonné a neoprávnené, a teda sa svojím protiprávnym konaním dopustila medzinárodného únosu maloletého dieťaťa podľa čl. 3 Haagskeho dohovoru.

V zmysle čl. 13 Haagskeho dohovoru môže justičný orgán odmietnuť nariadiť návrat dieťaťa aj vtedy, ak zistí, že dieťa nesúhlasí s návratom, a ak dosiahlo vek a stupeň vyspelosti, v ktorom je vhodné zohľadniť jeho názory.

Súd môže názor maloletého dieťaťa zisťovať, ak je vzhľadom na vek a rozumovú vyspelosť schopné samostatne ho vyjadriť, nielen jeho výsluchom na pojednávaní, ale aj prostredníctvom príslušného orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, prípadne za pomoci znalca. Je len vecou súdu, ktorý zo spôsobov na zistenie názoru maloletého dieťaťa v konaní zvolí.

V posudzovanej veci z obsahu spisu je zrejmé, že maloleté dieťa je vo veku X rokov, pričom vyslovilo svoj názor pred kolíznym opatrovníkom. Obsahom súdneho spisu je znalecký posudok znalkyne z odboru klinická psychológia, odvetvie klinická psychológia detí, klinická psychológia dospelých F.. Q. P. č. 2/2014 zo dňa 25. 03. 2014

(prílohová obálka - čl. 764 spisu), ktorú súd neustanovil do konania. Znalecký posudok bol vyhotovený na základe žiadosti samotnej matky. Zo znaleckého posudku jednoznačne vyplýva: „T. je citlivé a vnímavé dievčatko, vie ako má odpovedať tak, ako by to od nej chceli počuť. Je pre ňu ťažké rozhodnúť sa sama za seba o tom, s kým chce byť viac a s kým menej. Nejde totiž len o rozhodnutie, ale aj o prijatie zodpovednosti zaň, ktoré určite neprislúcha T. veku.“

I z pripojeného vyšetrovacieho spisu OR PZ, odboru kriminálnej polície F., č. ČVS: ORP/64/1 - VYS - MT - 2014 (čl. 10 - 12 vyšetrovacieho spisu) bolo preukázané, vychádzajúc zo záveru znalkyne z odboru psychológia, odvetvie klinická psychológia detí, klinická psychológia dospelých X.. A. X., že „Maloleté dieťa nie je traumatizovaným dieťaťom. Je vo veku kedy opakuje veci na ktoré je opakovane opytovaná. Dieťa je veľmi sugestívne, pri alternatívne položenej otázke volí prvú možnosť. Na základe vyšetrenia nemôžeme s istotou uviesť, že dieťa hovorí pravdu. Z fyziologického hľadiska fantazíruje, je sugestibilné, keď sa mu venuje pozornosť opakovane hovorí rovnaké veci alebo robí tie isté činnosti.“

Vzhľadom na uvedené vyjadrenia znalcov, ktoré boli vyhotovené nezávisle od seba, je nutné konštatovať, že maloleté dieťa, aj keď vyjadrilo názor pred kolíznym opatrovníkom, že chce zostať na Slovensku s matkou (zo správy kolízneho opatrovníka nevyplýva skutočnosť, že by maloleté dieťa

výslovne nesúhlasilo s návratom na územie V.), nie je možné akceptovať, pretože ide o dieťa v útlom veku a teda nedosiahlo stupeň vyspelosti, v dôsledku ktorého by so všetkou zodpovednosťou vedelo prejaviť svoju skutočnú vôľu ohľadne otázky týkajúcej sa jeho návratu na územie obvyklého pobytu.

Okresný súd správne postupoval, keď na základe žiadostí o poskytnutie súčinností [zo dňa 03. 02. 2014 (č. I. 197 spisu), zo dňa 12. 03. 2014 (č. I. 453 spisu), zo dňa 19. 03. 2014 (č. I. 472 spisu), zo dňa 02. 04. 2014 (č. I. 682 spisu)], získal právne relevantné informácie prostredníctvom Centra týkajúce sa sociálneho prostredia v mieste obvyklého pobytu dieťaťa, trestného konania vedeného na území V. voči matke, podmienok návratu matky.

Z obsahu spisu vyplýva, že ohľadne bytových pomerov otca síce nebolo vykonané šetrenie, avšak odvolací súd poukazuje na to, že v danom prípade nedošlo k zmene bydliska ani zamestnania na strane otca, bytové podmienky otca, v ktorých pred neoprávneným premiestnením rodiča spolu s maloletou dlhodobo žili, neboli spochybňované samotnými účastníkmi konania ani kolíznym opatrovníkom maloletého dieťaťa, pričom nejde o nové, neznáme prostredie pre maloleté dieťa, ktorému by sa dieťa muselo prispôbovať, preto s prihliadnutím na všetky parciálne okolnosti danej veci skúmanie bytových podmienok nebolo nutné, resp. nevyhnutné.

Odvolací súd (zhodne s názorom okresného súdu) konštatuje, že v priebehu súdneho konania matka neunesla dôkazné bremeno, keď nepreukázala ňou tvrdené skutočnosti : 1/ o domácom násilí, ktorému mala byť v čase spolužitia s otcom vystavená (skutočnosť, že sa matka pokladá obeťou domáceho násillia na základe symptómov opísaných v odborných knihách, resp. fotografie ruky neidentifikovanej osoby, je pre unesenie dôkazného bremena nepostačujúce), 2/ o existencii vážneho nebezpečenstva pre maloleté dieťa (ktoré v priebehu súdneho konania nebolo špecifikované), v dôsledku ktorého by bolo maloleté dieťa v prípade návratu vystavené fyzickej ujme, duševnej ujme, resp. by bolo privedené do neznesiteľnej situácie.

Pokiaľ prvostupňový súd nevyhovел návrhu matky na vykonanie ňou navrhnutých dôkazov, toto v žiadnom prípade nemožno považovať za odňatie možnosti konať pred súdom. O tom, ktoré dôkazy v rámci zisťovania skutkového stavu súd vykoná, rozhoduje jedine súd, nie účastník konania, preto nevykonanie účastníkom navrhnutých dôkazov nemožno považovať za porušenie práva na riadny a spravodlivý proces. Znalecký posudok je iba jedným z dôkazných prostriedkov v občianskom súdnom konaní, pričom vo všeobecnosti jeho dôkazná hodnota je rovnaká, ako dôkazná hodnota iných dôkazných prostriedkov. V občianskom súdnom konaní sa uplatňuje zásada voľného hodnotenia dôkazov, ktorá konajúcemu súdu ukladá povinnosť hodnotiť poznatky získané z vykonaného dôkazného prostriedku samostatne, ale i vo vzájomnej súvislosti s poznatkami získanými z iných vykonaných dôkazných prostriedkov; pritom má starostlivo prihliadať na všetko, čo vyšlo počas konania najavo (§ 132 O. s. p.). Ak teda okresný súd hodnotil poznatky získané zo znaleckého posudku predloženého samotnou matkou, v súvislosti s inými poznatkami získanými v procese dokazovania, nemožno takému postupu z hľadiska rešpektovania zásady voľného označenia dôkazov nič vyčítať (m.m. III.ÚS 322/08).

Rozsah dokazovania, ktoré matka navrhla, podľa odvolacieho súdu prekračuje rámec Haagskeho dohovoru (na predmetné dokazovanie bude príslušný súd v mieste obvyklého pobytu dieťaťa a rodičov vo veci úpravy rodičovských práv a povinností), a teda nevykonanie matkou navrhovaných dôkazov nepovažoval odvolací súd za postup ktorým jej súd odňal možnosť konať.

Pretože okresný súd správne zistil, že maloleté dieťa bolo svojou matkou neoprávnené premiestnené na územie Slovenskej republiky, teda došlo k medzinárodnému únosu maloletého dieťaťa, pričom neboli splnené podmienky pre nenavrátanie maloletého dieťaťa na územie krajiny jeho obvyklého pobytu podľa čl. 12 druhá veta, čl. 13, čl. 20 Haagskeho dohovoru, preto potom odvolací súd prvý, druhý výrok a s nimi súvisiaci štvrtý výrok uznesenia (ohľadne náhrady trov prvostupňového konania) podľa ustanovenia § 219 ods. 1, 2 O.s.p. ako vecne správny potvrdil.

Nakoľko matka odvolaním napadla i tretí výrok uznesenia, ktorým boli uložené otcovi povinnosti, reagujúc na odvolacie námietky matky odvolací súd konštatuje, že je nesporné, že súd môže ex offo

v súdnom rozhodnutí podmieniť navrátenie dieťaťa splnením primeraných opatrení v krajine obvyklého pobytu dieťaťa, pričom sa neaplikujú ustanovenia Občianskeho zákonníka, pretože pri navrátení dieťaťa v prípade medzinárodného únosu sa postupuje podľa Haagskeho dohovoru, resp. podľa Nariadenia Brusel IIbis.

Z článku 11 ods. 4 Nariadenia Brusel IIbis vyplýva, že :„Súd nemôže odmietnuť návrat dieťaťa podľa článku 13 písm. b) Haagskeho dohovoru z roku 1980, ak sa preukáže, že sa vykonali primerané opatrenia na zabezpečenie ochrany dieťaťa po jeho návrate.“ Podľa Nariadenia Brusel IIbis teda ide o sprísnenie podmienok týkajúcich sa návratu na rozdiel od Haagskeho dohovoru, pretože i v prípade ak justičný alebo správny orgán dožiadaného štátu má preukázané, že existuje vážne nebezpečenstvo, že návrat by dieťa vystavil fyzickej alebo duševnej ujme alebo ho inak priviedol do neznesiteľnej situácie, musí nariadiť návrat dieťaťa, ak sa vykonali primerané opatrenia na zabezpečenie ochrany dieťaťa po jeho návrate.

Z rozsudku Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „európsky súd“) X. proti Lotyšsku z 26. novembra 2013 vyplýva : „V prípade potreby by vnútroštátne súdy mali zabezpečiť poskytnutie vhodných záruk v krajine obvyklého pobytu, najmä v podobe jasných ochranných opatrení v prípade známej hrozby“.

Vychádzajúc z uvedenej judikatúry európskeho súdu odvolací súd uvádza, že i pri aplikácii Haagskeho dohovoru v súvislosti s návratom dieťaťa do krajiny obvyklého pobytu je možné zabezpečiť poskytnutie vhodných záruk v krajine obvyklého pobytu, ale len v nevyhnutných prípadoch za splnenia podmienky, že súd má preukázanú existenciu známej hrozby pre maloleté dieťa v krajine obvyklého pobytu dieťaťa.

Zabezpečenie poskytnutých záruk v krajine obvyklého pobytu sa uskutočňuje na základe spolupráce ústredných orgánov.

Z uznesenia okresného súdu vyplýva, že boli splnené všetky zákonné podmienky pre navrátenie maloletého dieťaťa, pričom v súdnom konaní nebola preukázaná žiadna známa hrozba, pre ktorej eliminovanie by bolo v danej veci potrebné prijať ochranné opatrenia (vo vzťahu napr. k domácejmu násiliu, k obťažovaniu a podobne).

Z obsahu spisu ďalej nevyplýva, že pred rozhodnutím okresného súdu zo strany ústredných orgánov V. [na základe spolupráce s ústredným orgánom Slovenskej republiky (Centrom pre medzinárodnoprávnu ochranu detí a mládeže v Bratislave)] by boli poskytnuté záruky (garancie) v súvislosti s prijatými ochrannými opatreniami, preto je podľa odvolacieho súdu tretí výrok uznesenia okresného súdu na území V. nevykonateľný, a teda neposkytuje žiadne efektívne prostriedky pre účely návratu maloletého dieťaťa.

Odvolací súd poukazuje na to, že podmienenie návratu dieťaťa uložením povinnosti otcovi disponovať s trestným oznámením v prospech matky na území V. (ako to navrhla matka maloletého dieťaťa) je absurdné.

Matka, ktorá má X. vzdelanie, si musí byť vedomá, že ak sa dopustila trestného činu na území V., prípadne na území iného štátu, musí niesť trestnoprávnu zodpovednosť za svoje protiprávne konanie a nemôže legalizovať svoje protiprávne konanie ovplyvňovaním oznamovateľa trestného činu v podobe prijatia ochranných opatrení formou súdneho rozhodnutia.

Z uvedených dôvodov odvolací súd potom tretí výrok odvolaním napadnutého uznesenia prvostupňového súdu s odkazom na ustanovenie § 221 ods. 1 písm. i) O. s. p. zrušil.

O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa ust. § 224 s analogickým použitím ust. § 146 ods. 1 písm. a) O. s. p., pretože síce konanie o nariadenie návratu dieťaťa je možné začať len na základe návrhu, avšak z podstaty konania je zjavné, že ide o konanie týkajúce sa maloletého dieťaťa.

Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici, ako súdu odvolacieho, pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.